

Ovocinári, zeleninári a vinári žiadajú opatrenia pre podporu ich konkurencieschopnosti

Pestovatelia špeciálnych poľnohospodárskych plodín sa listom obrátili na ministra práce sociálnych vecí a rodiny Jána Richtera, v ktorom ho žiadajú o pomoc. Hlavným problémom pestovateľov je nedostatok sezónnych zamestnancov. Navrhujú preto opatrenia, ktoré by zlepšili postavenie a konkurencieschopnosť ovocinárov, zeleninárov a vinohradníkov, ako aj ostatných pestovateľov.

Pestovatelia špeciálnych poľnohospodárskych plodín požadujú:

- Zrušenie alebo zmiernenie obmedzenia zamestnávať viac ako 30 % štátnych príslušníkov tretích krajín pre ovocinárov a zeleninárov v období zberu ovocia a zeleniny.
- Urýchlené zavedenie možnosti zasielania informačných kariet elektronicky a určenie príslušnosti úradu práce podľa sídla spoločnosti.
- Umožnenie požičiavania zamestnancov medzi jednotlivými farmármi bez zbytočnej byrokracie, resp. s možnosťou uzatvorenia rámcových dohôd medzi farmármi
- Možnosť rozšírenia povolenia sezónnej práce na 8 mesiacov
- Upravenie nočnej práce v poľnohospodárstve vo vybraných mesiacoch od 22:00 do 5:00
- Zrušenie zodpovednosti poľnohospodárov za konanie agentúr dočasného zamestnávania
- Zníženie odvodového zaťaženia sezónnych pracovníkov

„Nežiadame nič viac, ako to, čo už funguje aj v iných krajinách Európskej únie. Ak sú náklady zamestnávateľa za zamestnanca 8 eur na hodinu na Slovensku aj v Belgicku, ale v Belgicku ostane zamestnancovi v čistom 7 eur a u nás len niečo vyššie 4 eur, nedokážeme byť konkurencieschopní,“ podčiarkuje predseda Ovocinárskej únie SR Marián Varga (únia je členom Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory).

Zberové plochy ovocných sádov i zeleniny na ornej pôde každým rokom ubúdajú. Nedostatok približne 500 sezónnych pracovníkov v blízkej budúcnosti ohrozuje vyše 5000 stálych pracovných miest a bude mať za následok výrazné zníženie produkcie ovocia a zeleniny. Ak sa s týmto stavom nezačne urýchlene niečo robiť, môže to priniesť fatálne dôsledky. „Pre nedostatok pracovnej sily sme vlni mohli zo 70-tisíc ton obráť a následne spracovať len 50-tisíc ton ovocia. Až 20-tisíc ton ovocia zhnulo pod stromami v sadoch a na poliach. Zároveň nám neostávalo nič iné, ako v priebehu jesene a zimy zlikvidovať 270 hektárov rodívých sádov,“ so zármutkom skonštatoval predseda Ovocinárskej únie SR Marián Varga.

Aj napriek negatívnemu vývoju v tomto odvetví je potrebné uviesť, že najvýznamnejší členovia Ovocinárskej únie SR a Zväzu zeleninárov a zemiakarov Slovenska mali priemerný podiel osobných nákladov na pridanej hodnote od roku 2013 do roku 2017 na úrovni 42,3 %. Pritom podiel miezd na HDP Slovenska bol v roku 2014 na úrovni 37,59 % a v roku 2017 dosiahol 40,49 %. Údaje jasne ukazujú, že títo členovia sa nad priemerom Slovenskej republiky delia so svojím zamestnancami o vytvorenú pridanú hodnotu. Odmeňovanie zamestnancov je teda nadpriemerné.

O aktuálnom stave v ovocinárstve z pohľadu zamestnanosti a opatreniach na podporu konkurencieschopnosti sme sa pred časom rozprávali s predsedom Ovocinárskej únie SR Mariánom Vargom osobne.